

Delårsrapport för Linköpings kommun per den 30 april med prognos för helår 2019

Förslag till kommunstyrelsens beslut

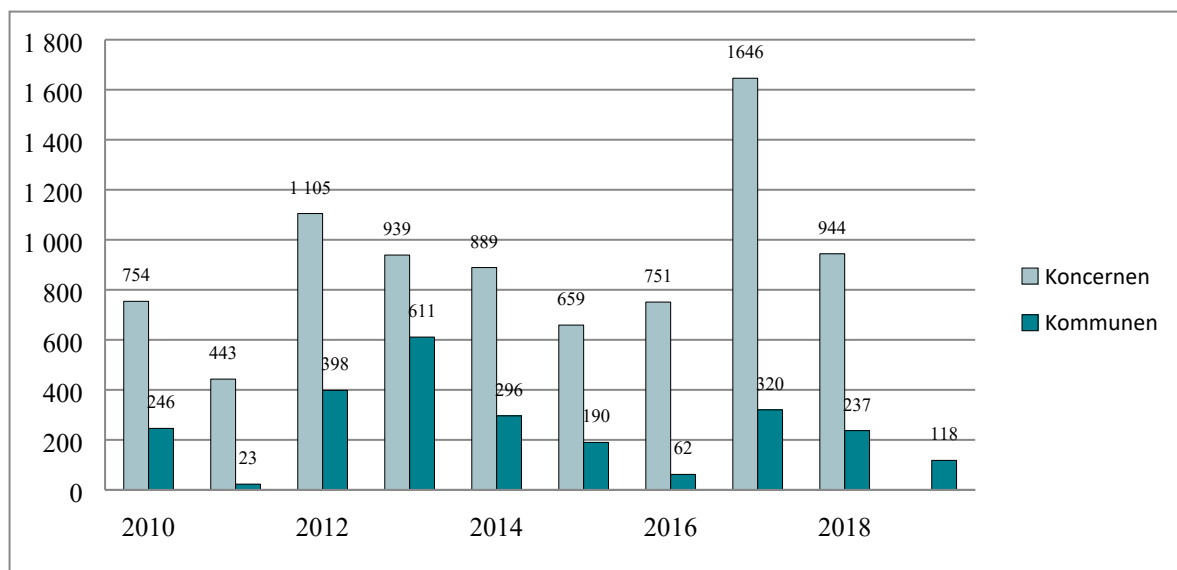
1. Delårsrapport för Linköpings kommun per den 30 april med prognos för helår 2019 godkänns.
2. Arbetsmarknadsnämnden medges att redovisa ett underskott för 2019 för ekonomiskt bistånd till nyanlända flyktingar med anledning av otillräcklig statlig schablonersättning. Nämnden återkommer i samband med delårsrapport augusti med åtgärdsplan och ansökan om tilläggsanslag.
3. Arbetsmarknadsnämnden medges att redovisa ett underskott med högst 8 miljoner kronor för 2019 med anledning av en ändrad bedömning för periodisering i redovisningen av ekonomiskt bistånd. Underskottet finansieras med överskott för kommunstyrelsens reserv för pris, lön och demografi.
4. Notera att kommunstyrelsen/Leanlink i samband med delårsrapport augusti återkommer med åtgärdsplan med anledning av prognostiserat underskott.

Ärende

Kommunens omsättning för 2019 är 10,3 miljarder kronor.

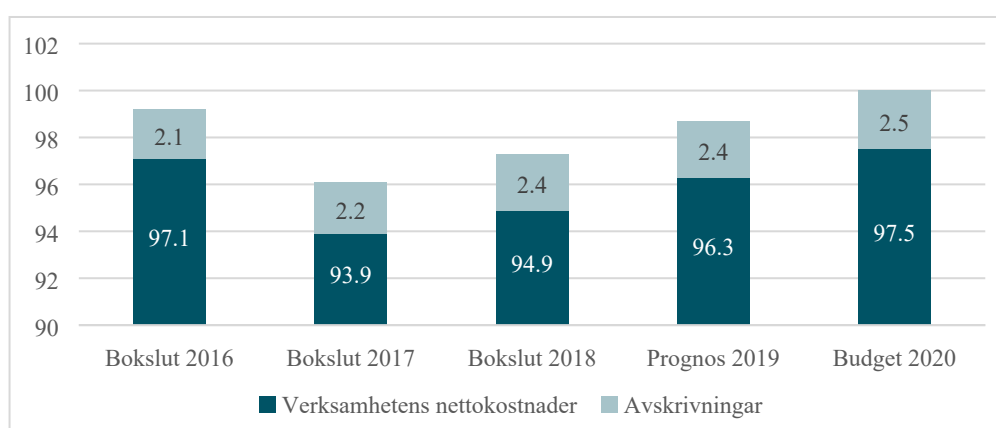
Årets prognostiserade resultat för kommunen är positivt och beräknas till 118 miljoner kronor vilket motsvarar 1,1 % av verksamhetens bruttokostnad. Då det budgeterade resultatet är noll är resultat 118 mnkr bättre än budget. År 2004 var senaste gången som kommunen redovisade ett underskott i årsbokslutet.

Bokslutsresultat för åren 2010- 2018 samt prognos för 2019, belopp mnkr

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att det finns en balans mellan intäkter och kostnader. Ett mått på en sådan balans är verksamhetens andel av skatter, generella statsbidrag samt finansnetto. Den måste vara lägre än 100 % för att resultatet ska kunna bidra till att finansiera de investeringar som överstiger avskrivningarna. För 2019 prognostiseras andelen till 98,7 %.

Verksamhetens andel av skatteintäkter och finansnetto i procent

Budgetavvikelser

En förutsättning för en ekonomi i balans är en god budgetföljsamhet i nämndernas verksamhet.

Enligt ekonomistyrningsreglerna ska nämnder vars underskott beräknas bli större än 1 % och uppgår till mer än -1 mnkr redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen/Leanlink och arbetsmarknadsnämnden prognostiserar underskott jämfört med budgeten som är så stora att de ska

redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen. Båda nämnderna återkommer med åtgärdsplaner i samband med delårsrapporten per den 31 augusti.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämndens prognos för helår är att underskottet för ekonomiskt bistånd uppgår till 36,6 mnkr. Nämnden bedömer att de 9,0 mnkr som avsatts under ”Omvandling från ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser” kommer behöva användas för att täcka underskottet på det generella ekonomiska biståndet. Detta innebär ett prognostiserat nettounderskott på 27,6 mnkr för helår 2019. På grund av det prognostiserade underskottet för nämnden som helhet ger nämnden förvaltningschefen i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan som presenteras för nämnden i samband med delårsrapporteringen i augusti.

Nämnden föreslås medges få redovisa underskott med högst 8 mnkr för 2019 med anledning av en ändrad bedömning för periodisering i redovisningen av ekonomiskt bistånd. Underskottet föreslås finansieras med överskott för kommunstyrelsens reserv för pris, lön och demografi.

För de resterande prognostiserade 20,0 mnkr som avser otillräcklig statlig schablonersättning för ekonomiskt bistånd till nyanlända flyktingar återkommer nämnden i augusti med åtgärdsplan och ansökan om tilläggsanslag med anledning av att översynen av den interna fördelningen av schablonersättningen inte är klar förrän då. Nämnden föreslås dock redan nu få ett medgivande om att redovisa underskott för 2019.

Kommunstyrelsen/Leanlink

Leanlink inom kommunstyrelsen redovisar en prognos på minus 37,4 mnkr. Förvaltningen har en pågående dialog med social- och omsorgsförvaltningen om ersättningsmodellen inom hemtjänst samtidigt som översyn gjorts och olika åtgärder satts in. Åtgärderna bedöms ge positiva ekonomiska effekter efter hand och förväntas delvis minska årets befarade underskott. I helårsbedömningen har ingen ekonomisk effekt av en eventuell förändring av ersättning för hemtjänst inkluderats eftersom beslut inte fattats av äldrenämnden. Inför år 2020 är förvaltningens målsättning att uppnå balans mellan uppdrag och resurser. Leanlinks redovisade prognos efter årets fyra första månader innehåller en hög grad av osäkerhet mot bakgrund av stort antal avtalslösa tillstånd inom Äldreomsorg. Avtalslösa verksamheter motsvarar ca 215 mnkr av affärsområdets prognostiserade omsättning (eller ca 31 % av totalen). Pågående dialog angående ersättningsnivåerna inom hemtjänsten kommer att påverka resultatutvecklingen.

När kommunstyrelsen behandlade delårsrapporten per den 30 april beslutade de att Leanlink i delårsrapporten per den 30 augusti 2019 ska redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen för att uppnå en ekonomi i balans.

Pensionsenheten

Prognosen för pensionsskulden innebär ett samlat underskott för pensionsenheten med 30 mnkr varav 20 ingår i finansnettot. Inför delår augusti kommer en ny prognos. Pensionsenhetens avvikelse mot budget är ofta stora då små förändringar av antaganden blir stora belopp eftersom skulden uppgår till drygt 3 miljarder kronor. Det sker förändringar i beräkningsförutsättningarna relativt ofta vilket medför stora avvikelser mot budget, både positiva och negativa. Ett arbete har påbörjats för att se om den delen av PO-pålägget (ett procentuellt påslag i redovisningen för samtlig löner) som avser intjänad pension behöver höjas.

Uppföljning av mål och inriktning

Den samlade bedömningen är att de verksamhetsmässiga målen bidrar till en god ekonomisk hushållning. Planerade och utförda insatser och aktiviteter i nämnderna under 2019 beräknas bidra till utveckling inom de 15 kommunövergripande målen. Prognosen är att sex kommunövergripande mål uppfylls vid helår 2019, övriga nio bedöms vara helt uppfyllda.

Avseende de strategiska utvecklingsuppdrag som fullmäktige gav nämnderna i budget 2019 med plan för 2021-2023 rapporteras inga avvikelser. Samtliga uppdrag ska vara genomförda vid årets slut.

Kommunstyrelsens observandum 2019

I delårsrapporten redovisas avvikelser och osäkerheter i prognosen som är särskilt viktiga för kommunstyrelsen att följa:

- Arbetsmarknadsnämnden beräknar ett underskott med 28 mnkr i prognosen och föreslås medges att redovisa ett underskott för 2019 för ekonomiskt bistånd till nyanlända flyktingar med anledning av otillräcklig statlig schablonersättning. Nämnden återkommer med åtgärdsplan i delårsrapporten per augusti.
- Leanlink inom kommunstyrelsen redovisar en prognos på minus 37 mnkr. Förvaltningen har en pågående dialog med social- och omsorgsförvaltningen om ersättningsmodellen inom hemtjänst samtidigt som översyn gjorts och olika åtgärder satts in. Åtgärderna bedöms ge positiva ekonomiska effekter efter hand och förväntas delvis minska årets befarade underskott. Förvaltningen har fått i uppdrag att redovisa en åtgärdsplan i delårsrapporten per augusti.
- Den nya kommunala redovisningslagen som ska tillämpas från och med räkenskapsår 2019. Reglerna som innebär att finansiella tillgångar ska marknadsvärderas och att värderingsförändringen ska påverka bokfört resultat samt rekommendationen som säger att anteciperad utdelning inte längre kan redovisas får stor betydelse för Linköpings kommun då kommunen har stora externa placeringar och årliga utdelningar från kommunens bolag.

- Minskande likviditet i ett längre perspektiv. Trots den negativa bankkontolikviditeten bedöms kommunens betalningsförmåga fortfarande vara god
- En osäkerhet finns kring flera riktade statsbidrag vilket påverkar de ekonomiska förutsättningarna.
Avseende de större statsbidragen gäller följande:
 - Linköping har rekviderat 40 mnkr för statsbidraget Likvärdig skola för 2019. Statsbidraget är villkorat och kommunen blir återbetalningsskyldig om kostnaderna för undervisande personal och elevhälsa minskar.
 - Statsbidraget för Mindre barngrupper i förskolan är villkorat. Om barngruppsstorlekarna inte bibehålls blir kommunen återbetalningsskyldig. Kommunen har ett bidrag för läsåret 2018/19 på 47 mnkr. Ansökan har gjorts till skolverket för läsåret 2019/20 och beslut kommer att fattas av Skolverket i juni 2019.
 - Lågstadiesatsningen (27 mnkr) och fritidshemssatsningen (7 mnkr) är villkorat där kommunen måste visa att kommunen faktiskt utökat personaltäteten i enlighet med vad som ansökts.
 - Statsbidrag för äldreomsorg har i statens vårbudget förändrats och utfallet för Linköping är ännu inte klart. Preliminärt antas att ersättningen minskar i omfattning då fördelningen sker efter andelen äldre.
 - Riksdagen har, i samband med beslut om statens budget för 2019, beslutat att avveckla statsbidrag för ökat bostadsbyggande ”Byggbonus”. Beslutet innebär att det inte blir någon sökombgång för 2019
- Nämnderna har tillsammans 145 nämndmål. Av nämndernas delårsrapport bedöms 82 uppnås per helår, 42 delvis och 2 ej. För övriga 19 nämndmål har en bedömning av måluppfyllelsen inte kunnat göras per 30 april. Förvaltningarnas verksamhetsplan och resultat behöver följas för att säkra måluppfyllelsen under året.
- Uppföljningen per den sista april visar att de flesta ärendena inom social och omsorgsnämndens verksamhet handläggs inom lagstadgad tid, bedömningen är att det finns problem inom ett antal områden där åtgärder vidtas för att komma till rätta med handläggningstiderna. Arbetet fokuserar på att möta individernas behov och att ställa om verksamheten för att tillgodose behoven. Bedömningen är att det inte råder balans avseende boende enligt LLS och socialpsykiatri SOL. Pågående omställningsarbete är prioriterat för att skapa boende enligt LSS utifrån aktuell obalans.
- Det pågår mycket inom området digitalisering men resultat och effekter av genomförda utvecklingsinitiativ bör följas utifrån ambitionerna inom området.

- E-handelstroheten var 46 % i april vilket är en minskning jämfört med januari då den var 65 %.
- Den kommunala organisationen växer och ökningstakten är fortsatt hög. Det är fortsatt ett problematiskt rekryteringsläge dock är en positiv signal att trots utökning av verksamheten har personalomsättningen minskat för flera nämnder, vilket är mycket positivt för kompetensförsörjningen.
- Trenden med ökad sjukfrånvaron har planat ut under början av 2019 men ligger fortsatt kvar på en hög nivå. Korttidssjukfrånvaro i arbetsgivarens sjuklöneperiod (dag 1-14) minskar vilket är ett trendbrott. Inom den personalintensiva verksamheten har efterfrågan på tillfällig personal varit stor och inte alltid kunnat tillgodoses som efterfrågats.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Delårsrapport för Linköpings kommun per den 30 april 2019, 2019-06-03

Bilaga 1 - Delårsrapport för Linköpings kommun per den 30 april 2019

Bilaga 2 - Protokollsutdrag AN 190522 § 57

Bilaga 3 - Protokollsutdrag KS 190521 § 194

Bilaga 4 - Nämndernas delårsrapporter per den 30 april 2019

Bakgrund

Enligt kommunallagen 6 kap ska kommunstyrelsen ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet, kommunal verksamhet som bedrivs i kommunens bolag och kommunalförbund som kommunen är medlem i. Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Som en del av kommunstyrelsens uppsiktsplikt behandlar kommunstyrelsen delårsrapporter med helårsprognos per den 30 april, 31 augusti och den 31 oktober. Den 31 augusti är en lagreglerad rapport som behandlas av kommunfullmäktige tillsammans med revisorernas utlåtande.

Därutöver får kommunstyrelsen varje månad utom för januari och juni information i form av en finansrapport och en kortfattad månadsrapport med nyckeltal för ekonomi, verksamhet, personal, befolkning, arbetsmarknad och bostäder.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

De fackliga organisationerna får delårsrapporten som information.

Kommunledningskontoret

Paul Håkansson

Peder Brandt

Beslutet skickas till:
Arbetsmarknadsnämnden
Biträdande utbildningsdirektör, Tor
Andersson
Tillförordnad ekonomichef
Utbildningsförvaltningen, Sven-Inge
Arnell
Utförardirektör, Anita Lhådö
Ekonomichef Leanlink, Kimmo
Immonen
Chef ekonomistyrning, Birgitta Hammar